

BØRNE- OG UNGEPOLITIK

Qeqqata Kommunia 2024-2027

Qeqqata Kommunia

FORORD

Vi er stolte af at præsentere Qeqqata Kommunias børne- og ungepolitik 2024-2027.

I Qeqqata Kommunia har vi en vision om, at alle børn og unge skal have mulighed for at leve et godt liv med udvikling, trivsel og læring, og de skal have mulighed for at indgå i sunde, aktive og inkluderende fællesskaber.

Børne- og ungepolitikken sætter rammen om Qeqqata Kommunias arbejde med børn og unge. Det skal sikre en sammenhængende og helhedsorienteret indsats på tværs af kommunen. Alle har et ansvar for at skabe de bedste forudsætninger for, at børn og unge kan leve et godt liv.

Børne- og ungepolitikken er bygget visionært op, og den tager udgangspunkt i FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling og FN's Konvention om Barnets Rettigheder. Derudover er der taget højde for den gældende lovgivning, som til enhver tid styrer kommunens arbejde på børne- og ungeområdet.

Børn og unge fra Nakuusaaqqat har været inddraget i tilblivelsen af børne- og ungepolitikken. Dette fordi vi i Qeqqata Kommunia tror på, at børn og unge er eksperter i eget liv. Børn og unge skal have mulighed for medbestemmelse og høres om emner, der vedrører dem. I børne- og ungepolitikken kan man derfor læse citater fra børnene.

Udkastet til børne- og ungepolitikken har endvidere været sendt i høring hos kommunens underliggende afdelinger, institutioner samt bygdebestyrelser, og flere har bidraget med kommentarer og inputs til politikken.

Qeqqata Kommunia takker alle dem, der har taget sig tid til at bidrage med deres kommentarer og dermed været med til at styrke børne- og ungepolitikken.

Vi ser frem til, at Qeqqata Kommunia fortsat vil have fokus på at sikre de bedste muligheder for vores børn og unge og ønsker alle et godt samarbejde om at få visionerne konkretiseret og ført ud i livet.

Med venlig hilsen

Evelyn M. Frederiksen

Formand for Udvalg for Uddannelse

Malik Berthelsen

Borgmester

Indledning

Dette er Qeqqata Kommunias børne- og ungepolitik 2024-2027.

Qeqqata Kommunias børne- og ungepolitik er kommunens overordnede vision for børn og unge. Den fastsætter de politiske mål og prioriteringer på børne- og ungeområdet.

Børne- og ungepolitikken sætter således retningen for Qeqqata Kommunias arbejde med børn og unge, og den tydeliggør, hvad børn, unge, familier og fagpersoner kan forvente af kommunen over de næste fire år.

I henhold til Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn, skal kommunalbestyrelsen opdatere børne- og ungepolitikken minimum hvert fjerde år. Denne børne- og ungepolitik gælder således for årene 2024-2027.

Målgruppen er alle børn og unge i alderen 0-18 år. Politikken gælder endvidere for unge mellem 18 og 23 år, der modtager efterværn.

Vision

I Qeqqata Kommunia vil vi skabe de bedste betingelser for, at børn og unge trives, udvikler sig og lærer mest muligt. Vi ønsker, at alle børn og unge skal føle sig som en del af et fællesskab.

Qeqqata Kommunias børne- og ungepolitik indeholder fire centrale temaer, som sætter rammen for visioner på børne- og ungeområdet i Qeqqata Kommunia 2024-2027:

1. Børnesyn
2. Fællesskab og inklusion
3. Trivsel og sundhed
4. Udvikling, læringslyst og uddannelse

De fire temaer er udvalgt af repræsentanter fra børne- og ungeområdet i Qeqqata Kommunia. Temaerne er udvalgt på baggrund af viden og evidens om, hvad der har betydning for at fremme et godt børne- og ungeliv. Temaerne er desuden baseret på retningslinjerne

i FN's Børnekonvention og FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling. Endvidere har børnene selv peget på, hvilke emner, de synes, politikken skal indeholde.

Under hvert tema forpligter Qeqqata Kommunia sig på nogle konkrete målsætninger. Der vil blive udarbejdet implementerings- og handleplaner på baggrund af disse, hvor det konkretiseres yderligere, hvordan man vil arbejde med at opnå børne- og ungepolitikens mål og visioner i praksis.

Forud for præsentationen af de fire temaer uddybes først de overordnede og lovgivningsmæssige rammer for Qeqqata Kommunias børne- og ungepolitik samt børnenes meninger.

FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling

Qeqqata Kommunia ønsker at være førende inden for bæredygtig udvikling og at medvirke til, at Grønland opfylder FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling. Dette gælder også i arbejdet med børn og unge.

Qeqqata Kommunias børne- og ungepolitik bidrager særligt til at opfylde følgende af FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling:

FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling er 17 mål med 169 delmål vedtaget af stats- og regeringsledere på FN-topmødet i 2015. De forpligter 193 lande til at arbejde for bæredygtig udvikling for mennesker og planeten. Målene indrager både social, økonomisk og miljømæssig udvikling, fred, sikkerhed og internationalt samarbejde.

Mål 3: Sundhed og trivsel, Mål 4: Kvalitetsuddannelse og Mål 10: Mindre ulighed.

Yderligere information om FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling kan findes på www.anguniakkavut.gl.

FN's Konvention om Barnets Rettigheder

FN's Konvention om Barnets Rettigheder kaldes også for Børnekonventionen. Børnekonventionen trådte i kraft i Grønland i 1993. Børnekonventionen fastlægger børns rettigheder og har til formål at sikre børns ret til trivsel, udvikling, beskyttelse og medbestemmelse. Børnekonventionen gælder for alle børn under 18 år.

Qeqqata Kommunias børne- og ungepolitik lægger sig tæt op ad de retningslinjer, som beskrives i Børnekonventionen. Således er børne- og ungepolitikken med til at sikre, at Børnekonventionen efterleves.

FN's Børnekonvention kan findes i en børnevenlig udgave på: www.unicef.gl

Lovgivning

Qeqqata Kommunialt arbejder til alle tider ud fra den gældende lovgivning på børne- og ungeområdet. Lovgivningen kan findes på www.lovgivning.gl.

Nedenfor ses en oversigt over relevant lovgivning på børne- og ungeområdet:

- Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn
 - o Se også Myndighedsvejledning: [Vejledning af 29.02.2020 \(nalunaarutit.gl\)](http://www.nalunaarutit.gl)
- Inatsisartutlov nr. 16 af 3. december 2012 om pædagogisk udviklende tilbud til børn i førskolealderen
- Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen
- Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap
- Inatsisartutlov nr. 8 af 19. maj 2010 om pligt til at indhente børneattest
- Inatsisartutlov nr. 5 af 6. juni 2016 om kultur- og fritidsvirksomhed

Vær opmærksom på de ændringer, udvidelser og tilhørende bekendtgørelser, som nogle lovgivninger måtte have.

Børnenes meninger

I forbindelse med udviklingen af Qeqqata Kommunias børnesyn, har børn og unge fra Nakuusaaqqat i Sisimiut og Maniitsoq selv arbejdet med, hvordan de synes, voksne skal behandle børn og unge. Nakuusaaqqat er desuden kommet med deres meninger og ønsker til, hvad de synes, kommunen skal gøre for børn og unge.

Deres citater kan læses her:

Hvordan ser I en god voksen for børn og unge?

"En der respekterer børn og unge"

"Venlig, åben, let at tale med"

"Imødekommende, inkluderende"

"Kærlig, ydmyg"

"En der ikke overskrider grænser"

"Forbilledet for børn"

"Kan underholde og lege med børn med respekt. God til børn."

"Kan lave aktiviteter i klubberne – såsom at lave aktiviteter i Sukorsit i stedet for bare at sidde ned eller bare venter på henvendelse."

"Lærer, der respekterer elevernes status. F.eks. ikke tilsidesætter en elev, hvis eleven har det svært med matematik, eller giver eleven sværere opgaver, hvis eleven er dygtig til dansk."

"Kan være sammen med børn i børnehøjde"

"En der ikke råber, ikke er streng. For eksempel: Vi gider ikke mere og bliver bange, når en voksen begynder at råbe eller blive streng. Når det sker, kan vi ikke længere lide nogle af fagene, når vi skal have den pågældende lærer."

*"Jeg mener, at en god voksen er nærværende, ikke alkoholiker, og en der ikke omsorgs-
svigter. En god voksen sikrer, at børn får nærvær og kærlighed, at børn bliver lyttet til, når
de henvender sig om, hvad der plager dem, og at børn får den hjælp, de har brug for"*

*"Jeg mener, at en god voksen er en, der respekterer børn og unge, er et forbillede og gi-
ver omsorg. En god voksen sikrer, at et barn kan have det godt, at børn er trygge, får kærlig-
hed, hygger sig, får mulighed for at tale ud, føler sig hørt"*

"En god, lyttende og troværdig voksen"

"En der drager omsorg for sine børn, er glad og rar"

*"En der drager god omsorg og som ikke er nedladende over for børn, men er glad og
hjælpsom"*

"En, der er hjælpsom, god til at lære fra sig, er en god ven, engageret og glad"

Hvad er særligt vigtigt for jer at have med i en børne- og ungepolitik?

"At der skal være plads til alle børn"

*"Vi børn mener, at kommunen fokuserer for meget på sporten, derfor føles det som om
man ikke har plads til alle børn. F.eks. er der her i Sisimiut ingen muligheder for børn, der
kan lide at tegne, synge, teater, interesserede i husflidsarbejde, kunst og håndarbejde."*

"Værested for børn, som føler sig utrygge"

"Vi ønsker at medtage til politikken, at mødetidspunkter i skolen kan være lidt senere f.eks. 9.00 eller 10.00. Fordi når vi skal i seng om aftenen, plejer vi for det meste at gå i seng omkring midnat, og hvis vi skal sove i 8 timer, så skal vi gå i seng kl. 22, hvor vi er mest friske. Såfremt mødetidspunkterne til skolen rykkes, vil der blive færre, der kommer for sent, og vi kunne være mere friske til undervisningen."

"Mere fysisk aktivitet for børn (...)"

"Man kan ikke komme uden om børnerettigheder"

"At man altid har råd til skolerne, ingen besparelser i skolerne"

"Opmærksom på at etablere cafeterier"

"At der skal være skolebusser"

"Privatskole mangles"

*"På grund af vores skole er ramt af skimmel ønsker eleverne også, at der i stedet for reno-
vering, skal opføres en helt ny skole, da eleverne har kløe og udslett samt får forkølelse på
grund af skimmel."*

*"Vi går i skole for at opnå noget, men der er stor lærermangel, og mange tror, at det går
dårligt for skolen i Maniitsoq. Vi har mistet mange muligheder på grund af for meget lærer-
mangel."*

"Vi ønsker at gå i skole et sted med roligt miljø og uden skimmel (...)"

"Læringslyst, udvikling og uddannelse"

"Fokus på at hjælpes ad, fællesskab og venskab"

1. Børnesyn

Et børnesyn handler om den måde, man opfatter børn og unge på.

Qeqqata Kommunias børnesyn danner grundlag for vores tilgang til børn og unge. Dermed er børnesynet med til at give alle, der arbejder med børn og unge, en fælles ramme og forståelse for, hvordan vi møder og behandler børn og unge.

Børnesynet gælder for samtlige kommunale ansatte i daginstitutioner, skoler, fritidsorganisationer, forvaltninger og politisk ansvarlige.

Qeqqata Kommunias børnesyn tager udgangspunkt i FN's Børnekonvention om børns rettigheder.

Qeqqata Kommunias børnesyn

Børn og unge er værdifulde og har rettigheder

Alle børn og unge har værdi. De er mennesker med rettigheder, og de skal behandles med respekt. Voksne skal sørge for, at børn og unge kan efterleve deres rettigheder.

Børn og unge er eksperter i eget liv og deres meninger er vigtige

Alle børn og unge har ret til at give udtryk for deres meninger, synspunkter og følelser. Voksne skal inddrage og lytte til børn og unge i forhold, der vedrører dem.

Børn og unge har krav på en tryk opvækst

Alle børn og unge har brug for omsorg og beskyttelse, for at de kan udvikle sig og trives. Det er de voksnes ansvar, at børn trives. Voksne skal altid sikre barnets bedste, når der træffes beslutninger.

2. Fællesskab og inklusion

BØRN OG UNGE I QEQGATA KOMMUNIA SKAL VÆRE EN DEL AF ET INKLUDERENDE FÆLLESSKAB, DER BIDRAGER TIL DERES UDVIKLING, TRIVSEL OG LÆRING.

Forskning viser, at tilknytning til fællesskaber har stor betydning for børns og unges trivsel og mentale sundhed. Derfor skal vi arbejde for, at alle børn og unge oplever at være en del af et meningsfuldt og inkluderende fællesskab. Når børn og unge er en del af et inkluderende fællesskab, lærer de også mere.

I Qeqqata Kommunia skal vi skabe rammer, hvor alle børn og unge har mulighed for at indgå i fællesskabet uanset deres baggrund, evner og udfordringer. Vi skal støtte op om de børn og unge, der har svært ved at indgå i fællesskabet, og vi skal gøre en ekstra indsats for, at de også bliver inkluderet. Det gælder både i daginstitutioner, skoler og i fritidstilbud.

Vi skal skabe gode rammer for børnene i vores pasningstilbud, hvor alle børn føler sig trygge, bliver støttet og kan udvikle sig. I skolerne skal vi forbedre de fysiske rammer og skabe klassefællesskaber og læringsmiljøer, hvor alle elever føler sig velkomne og inkluderede i undervisningen.

På fritidsområdet skal vi udbyde aktive og meningsfulde fritidstilbud, som skal danne rammen om fællesskaber i fritiden med plads til alle. Børn og unge skal tilbydes inspirerende miljøer uden rusmidler, og de skal inddrages og høres i forbindelse med udvikling af tilbud og indsatser, der vedrører dem.

Forældre/værger og familier spiller en afgørende rolle i at sikre de gode børnefællesskaber. Derfor skal vi styrke samarbejdet med forældre/værger om at skabe inkluderende fællesskaber for børn og unge.

Mål for fællesskab og inklusion:

- Flere børn og unge oplever, at de er en del af et inkluderende fællesskab
- Flere børn og unge oplever støtte fra klassekammerater og lærere
- Færre børn og unge oplever mobning
- Flere børn og unge engagerer sig i organiserede fritidsaktiviteter

Derfor vil vi:

- Forbedre den fysiske kvalitet af folkeskolen
- Investere i kompetenceudvikling af pædagoger og lærere med henblik på inklusion af elever med særlige behov, bl.a. via kommunens indsats De Utrolige År
- Udarbejde og implementere en kommunal antimobbestrategi
- Have en opsøgende kontakt til børn og unge i en sårbar position, så de også kommer med i fællesskaberne
- Styrke samarbejde med forældre/værger om at skabe inkluderende fællesskaber for børn og unge, bl.a. gennem forældreaftaler og bygdeaftaler
- Styrke arbejdet med familieklasser i skolerne
- Tilbyde bevægelses- og øvrige fritidstilbud for alle børn og unge i samarbejde med foreninger og frivillige

3. Trivsel og sundhed

BØRN OG UNGE I QEQQATA KOMMUNIA SKAL LEVE ET GODT LIV MED TRIVSEL OG SUNDHED.

En tidlig og forebyggende indsats er vigtig for at sikre alle børn og unge et godt liv med omsorg og trivsel. Derfor skal vi have fokus på at opdage tidlige tegn på omsorgssvigt og mistrivsel, og vi skal sikre rådgivning, hjælp og støtte til børn og familier i en sårbar position. Samtidig skal børn lære og støttes i at sætte grænser.

Bevægelse, leg og aktive fællesskaber skal være en integreret del af børn og unges hverdag. Derfor skal vi skabe rammer og miljøer, der fremmer bevægelse og en aktiv hverdag i pasningstilbud, skoler og fritidslivet.

Naturen og kulturen er ligeledes vigtige faktorer for den mentale sundhed. Mennesket er tæt forbundet til naturen. Derfor skal vi iværksætte indsatser, der fremmer tilgængelighed og ophold i naturen for børn og unge, og børn og unge skal samtidig lære at passe godt på naturen. Endvidere skal børn og unge have mulighed for kulturelle tilbud, blandt andet i form af musik, teater, husflid, kunst og håndarbejde. Der skal etableres et samarbejde med ældre for at bevare og videreformidle kulturen til de yngre generationer.

Forældre/værger har det største ansvar for deres børn og unges sundhed og trivsel. Derfor skal vi sikre et tæt samarbejde med forældre/værger om børn og unges udvikling, sundhed og trivsel.

Mål for trivsel og sundhed:

- Færre børn og unge oplever omsorgssvigt
- Børn og unge med problemer i hjemmet får tidlig hjælp af terapeuter/sagsbehandlere
- Flere børn og unge har et godt selv vurderet helbred og livskvalitet
- Flere børn og unge har en aktiv hverdag

Derfor vil vi:

- Styrke samarbejdet med sundhedsvæsenet omkring MANU forældreprogram
- Styrke kommunens tidlige indsats program i samarbejde med daginstitutioner, velfærdsområdet, politi og sundhedsvæsen
- Indføre konkrete metoder til systematisk observation og underretning om mistrivsel blandt børn i dagtilbud og skoler
- Udvikle en målrettet rekrutterings- og fastholdelsesstrategi, der skal sikre tilstrækkeligt med støttepersoner og plejefamilier i kommunen, samt tilbyde nødvendig støtte og uddannelse til støttepersoner og plejefamilier
- Sikre, at Velfærdsområdet er tilstrækkeligt bemandede i byggerne
- Udvikle et kompetenceforløb om mere bevægelse i folkeskolen og dagtilbud
- Iværksætte indsatser, der fremmer tilgængelighed og ophold i naturen samt udvikle og styrke kommunens kulturelle tilbud til børn og unge

4. Udvikling, læringslyst og uddannelse

BØRN OG UNGE I QEQQATA KOMMUNIA SKAL HAVE MULIGHED FOR AT UDVIKLE SIG, LÆRE OG UDDANNE SIG.

Vi skal sikre høj kvalitet i folkeskoler og dagtilbud med fokus på at understøtte børn og unges naturlige nysgerrighed og læringslyst.

Vi skal sikre daginstitutionspladser til alle børn. I daginstitutionerne skal vi arbejde med årsplaner og aktiviteter, der styrker børnenes udvikling og kompetencer. Særligt skal der fokus på barnets sproglige udvikling. Vi skal sikre løbende kompetenceudvikling af personalet for at styrke den pædagogiske praksis. På den måde kan vi give børn de bedste forudsætnin-ger for at starte i skole.

Kriterier for ventelisten til vugge- og børnehaven er som følger:

- a. Børn med særlige behov skal førsteprioriteres
- b. Fra vuggestueplads til børnehaveplads
- c. Studerende og beredskabet som har fuldtidsjob, politi eller sundhedsvæsenet. (Hvis der i en arbejdsplads mangles arbejdskraft kan ledere søge dispensation)
- d. Efter indskrivningsdato

I folkeskolen skal vi skabe et stimulerende undervisningsmiljø, med plads til at børn kan lære på forskellige måder. Differentieret undervisning skal bidrage til at øge elevernes motivation og læringslyst samt forbedre de faglige resultater i skolen. Det kan samtidig være med til at øge fremmødet og få flere videre i uddannelse. Vi skal sikre, at lærerne har mulighed for at opgradere deres viden og kompetencer via kurser og opkvalificering. På den måde vil vi skabe de bedste betingelser for, at alle børn og unge udvikler sig og lærer mest muligt.

Forældrenes/værgernes rolle er helt afgørende for børn og unges udvikling og læring. Derfor vil vi sikre et tæt samarbejde med forældre/værger omkring deres børn.

Mål for udvikling, læringslyst og uddannelse:

- Flere børn er skoleparate, når de fylder 6 år
- Flere børn og unge oplever tilfredshed med at gå i skole
- Færre børn og unge har ulovligt og bekymrende skolefravær
- Det faglige niveau i folkeskolen øges

Derfor vil vi:

- Sikre gode fysiske rammer i daginstitutioner og skoler, der kan danne rammen om udvikling og læring
- Udvikle en målrettet rekrutterings- og fastholdelsesstrategi, der skal sikre tilstrækkeligt med personale i dagtilbud og skoler
- Udarbejde pædagogiske årsplaner og aktiviteter i dagtilbud med udgangspunkt i de 7 pædagogiske principper for udvikling og læring (Tunngaviit 1-7)
- Investere i løbende kompetenceudvikling og opkvalificering af personale i daginstitutioner for at styrke den pædagogiske praksis
- Investere i løbende kompetenceudvikling og kurser for lærere i skolerne for at højne kvaliteten i folkeskolen
- Fremme differentieret undervisning i folkeskolen, så elever får undervisning i henhold til deres styrker
- Undersøge muligheden for senere mødetider i skolerne
- Styrke samarbejdet med forældre/værger om deres børns udvikling og læring

Fra politik til handling

Qeqqata Kommunias børne- og ungepolitik skal være retningsanvisende for arbejdet med børn og unge. På baggrund af politikken skal der udarbejdes implementerings- og handleplaner, hvor det konkretiseres yderligere, hvordan man vil arbejde med at opnå børne- og ungepolitikens mål og visioner i praksis.

Andre relevante politikker og strategier på børne- og ungeområdet:

- Qeqqata Kommunias handicappolitik
- Qeqqata Kommunias sundheds- og forebyggelsespolitik
- Qeqqata Kommunia Planstrategi 2022-2026
- Qeqqata Kommunia Fælles mål og visioner på dagtilbudsområdet
- Qeqqata Kommunias forebyggelsesstrategi mod anbringelse af børn og unge samt hjemtagelse af anbragte børn

Igangværende indsatser

Qeqqata Kommunia arbejder i forvejen med en række indsatser, der har til formål at fremme det gode børne- og ungeliv.

Det drejer sig blandt andet om følgende indsatser:

- Inuunerissaarneq – Det Gode Liv
- Qeqqata Modellen om at fremme sunde, inkluderende fællesskaber og forebygge brug af rusmidler blandt børn og unge
- Visionsaftale og samarbejde med Grønlands Idrætsforbund
- Tidlig indsats samarbejde mellem daginstitutioner, politi, velfærdsområdet og sundhedsvæsenet
- Lokalråd i samarbejde med Grønlands Politi
- Certificerede rettighedsskoler i Sisimiut

Det er vigtigt, at vi sikrer vidensdeling, samarbejde og koordinering på tværs af indsatser, så vi opnår en sammenhængende og helhedsorienteret indsats for børn og unge.

Dokumentation og evaluering

Indsatser skal bygge på evidens og/eller viden om, hvad der virker. Derfor skal vi også sikre systematisk dokumentation og evaluering af vores indsatser. På den måde er det muligt at

vurdere, hvorvidt indsatserne har den ønskede virkning. En evaluering af børne- og ungepolitikken skal foretages midtvejs og ved politikken udløb for at undersøge, hvorvidt politikken mål er opnået og for at kvalificere den fremadrettede indsats.